

Diarienummer
2015/KS 0049

Kommunstyrelsen

Ansvar för kost- och måltidsverksamhet i Tyresö kommun

Förslag till beslut

1. Ansvaret för kost- och måltidsverksamhet i Tyresö kommun flyttas i sin helhet till kommunstyrelsen från barn-och utbildningsnämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.
2. Förändringen träder i kraft från och med 1 januari 2016.
3. Kommundirektören får i uppdrag att genomföra förändringar i organisationen och tillsätta en gemensam kostchef/gastronomisk chef.

Kommunledningskontoret

Bo Renman
Kommundirektör

Sammanfattning

En utredning om kommunens kost- och måltidsverksamhet har resulterat i förslag att ansvaret för verksamheten flyttas till kommunstyrelsen från barn-och utbildningsnämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden. Anledningen till förslaget är att ett samlat ansvar på ett bättre sätt kan säkerställa en lagenlig, kvalitativ och effektiv kost- och måltidsproduktion jämfört med hur den är organiserad idag.

Barn- och utbildningsnämnden har tillstyrkt förslaget och frågan ska behandlas i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden 21 maj. Bedömningen är att socialnämndens verksamheter kan anslutas i ett senare skede eftersom merparten av den nuvarande kostproduktionen inom nämnden utförs i privat regi.

Beskrivning av ärendet

På uppdrag av kommundirektören har konsult- och servicekontoret upphandlat en extern konsult som genomfört en utredning om kommunens kost- och måltidsverksamhet. Bakgrunden till utredningen är ett särskilt uppdrag angående utveckling av kostverksamheten som finns i kommunplanen 2015-2018 under verksamhetsområde nr 18 Gemensam verksamhet.

Huvudsyftet med utredningen var att identifiera åtgärder som utvecklar Tyresö kommuns kostverksamheter och föreslå hur verksamheten inom kost på bästa sätt kan bedrivas med hänsyn till kvalitet, effektivitet och kundnöjdhet. Utredningen ger också förslag på en ändamålsenlig organisation utifrån ovanstående parametrar.

Utredningen har genomförts i tre faser; kartläggning/nulägesbeskrivning, analys och bearbetning av förslag samt förslag till åtgärder med förändringsalternativ.

1. Övergripande resultat av utredningen

Nulägesanalysen visar att måltidsverksamheten i Tyresö kommun saknar tydlig styrning och uppföljning. Verksamheten saknar generellt mål och riktlinjer för kvalitet, någon riktad måltidspolicy med verkande handlingsplan finns inte och kommunens förvaltningar använder inte budgeten som systematiskt styrmedel. Vidare visar utredningen att det saknas ett kommunövergripande ansvar för måltidsverksamheten vilket innebär att det saknas en helhetssyn, ansvar och att brist på sakkunskap kan föreligga. Riktlinjer för budgetering, personalbehov och verksamhetsplanering saknas och efterlevnaden av lagmässiga krav måste förstärkas. Kvaliteten på maten uppfattas av gäster och brukare generellt som god, men kommunen saknar styrsystem avseende bland annat uppföljningsverktyg för näringsinnehåll, måltidskvalitet och andel ekologiska livsmedel. Kommunen kan inte i dagsläget ge garantier för likvärdig måltidskvalitet för barn, elever och äldre samt heller inte säkra att rätt näringsinnehåll enligt rådande krav och riktlinjer inkluderas i de måltider som serveras.

1.2 Kökens standard

Nulägesanalysen visar att flertalet av de tillagningskök och mottagningskök som finns i kommunen inte håller den standard som rekommenderas för matlagning och mottagningskök idag. Många av köken är föråldrade och insatser behöver göras för att kunna utföra både matlagning eller mottagning av mat. Framst gäller detta köken i förskolan.

1.3 Kostnader för personal och livsmedel

Utredningen visar på att det råder stor variation när det gäller kökens ekonomi, budget och redovisning. Budgettilldelningen är olika vilket också skapar olika förutsättningar för att producera mat enligt de lagkrav som gäller.

1.4 Effektivitet

Idag finns en otydlighet i ansvarsfördelningen inom kost- och måltidsverksamhet. Det finns variation i ansvar och åtagande inom skolan men tydliga förbättringsområden finns både när det gäller styrning, ansvar och roller och kompetensutveckling.

Mål, riktlinjer och ekonomistyrning saknas övergripande inom måltidsproduktionen och kompetensutveckling är nödvändig för flera av de roller som idag finns i köken.

2 Förslag till flytt av ansvar för kost- och måltidsverksamhet

För att åstadkomma och säkerställa en lagenlig, kvalitetsinriktad, flexibel och effektiv måltidsverksamhet föreslår utredningen att ansvaret samlas i en organisation under kommunstyrelsen.

Genom att samla ansvaret kan man åstadkomma en tydlig, flexibel och sammanhållen verksamhet med tydlig styrning och ansvar inom organisationen. Man kan sprida erfarenheter som idag finns och det arbetet som har gjorts inom respektive nämnds verksamhetsområden, samtidigt som man kan säkra lagenlig kvalitetsinriktad och effektiv måltidsproduktion.

Under förutsättning att kommunstyrelsen beslutar om att flytta ansvaret för måltidsverksamheten från nämnderna föreslås kommundirektören ges i uppdrag att besluta om förändringar i organisationen. Utgångspunkten är att verksamheterna inom nämnderna är beställare av kost och ansvaret för kostverksamheten i sin helhet samlas i en gemensam organisation med en kostchef/gastronomisk chef. Verksamheten skall bedrivas enligt självkostnadsprincipen och respektive nyttjande verksamhet betalar utifrån sin andel.

Förändringen berör i första hand kostverksamheten inom barn och utbildning och nämnden har tillstyrkt förslaget. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden kommer att behandla frågan den 21 maj. Även socialnämnden kan komma att beröras av den föreslagna förändringen. Bedömningen är att socialförvaltningens verksamheter kan anslutas i ett senare skede, inte minst eftersom merparten av den nuvarande kostverksamheten bedrivs i privat regi efter upphandling.

